# AFKORTINGEN IN DE MALACOLOGISCHE LITERATUUR

door

Henk H. Dijkstra

In de malacologische literatuur worden vele Latijnse afkortingen gebruikt, die veelal niet verklaard worden, wanneer ze worden aangegeven. De meeste namen hebben betrekking op de nomenclatuur, systematiek, morfologie en taalgebruik. Soms worden korte Latijnse woorden niet afgekort, maar in z'n geheel aangewend. Andere zijn samenstellingen of niet uit het Latijns ontleend. De woorden zijn meestal alleen in het Nederlands vertaald. Gebruik en verklaringen vindt U in ondervermelde referenties. De afkortingen zijn alfabetisch gerangschikt. Niet alle afkortingen zijn gebruikelijk en de voornaamste zijn voorzien van een asterisk (x).

| | Afkortingen | Latijnse term(en) | Vertaling/Verklaring |
|---|---|---|---|
| | ab. | aberratio | afleiding, afwijking |
| x | aff. | affinis | verwant aan, maar niet gelijk aan |
| x | ant. | anterior | voorkant |
| | append. | appendix | aanhangsel, supplement |
| | ascr. | ascriptio | bijschrift |
| x | auct. | auctorum | van de schrijver |
| x | auctt. | auctores | van de schrijvers |
| x | ca. | circa | ongeveer |
| x | cf. | confero | vergelijken met |
| x | col. | color | kleur |
| | comb. nov. | combinatio nova | nieuwe verbinding |
| x | comm. | communicavit | medegedeeld door |
| | corr. | corrigo | verbeteren |

| | | |
|---|---|---|
| descr. | descriptio | beschrijving |
| x det. | determinavit | gedetermineerd door |
| x don. | donatio | schenking |
| ed. | editio | uitgave |
| e.d. | ex descriptione | van de beschrijving |
| e.g. | exempli gratia | bijvoorbeeld |
| em./emend. | emendatus | zonder fouten, verbeterd |
| e.p. | ex parte | gedeeltelijk |
| err. | errore | fout |
| err. typ. | errore tipografico | drukfout |
| x et al. | et alii | en anderen |
| x ex | ex | uit, van |
| x ext. | exterior | buitenkant |
| x f. | fide | volgens |
| x f./fa. | forma | variatie |
| x fig. | figura | afbeelding |
| x gen. | genus | geslacht |
| x gen. nov. | genus novum | nieuw geslacht |
| x gen. et spec. nov. | genus et species nova | nieuw geslacht en soort |
| x holo. | holotypus | holotype |
| hom. | homonymus | homoniem |
| x ib./ibid. | ibidem | dezelfde referentie |
| x i.e. | id est | bijvoorbeeld |
| x illus. | illustratio | plaatwerk, versiering |
| x incl. | includo | inbegrepen |
| ined. | ineditus | (nog) niet uitgegeven |
| x inf. | inferior | beneden, onderaan |
| x in litt. | in litteris | door briefwisseling |
| x int. | interior | binnenkant |
| x inv. | invalidus | ongeldig |
| x jr. | junior | jongste |
| lap. cal. | lapsus calami | schrijffout |
| x lat. | lateralis | zijkant |
| xl.c./loc. cit. | loco citato | publicatie en pagina geciteerd |
| leg. | legare | nalaten, schenken |
| | legere | verzamelen |
| x loc. | localiter | plaatselijk |
| mihi | mihi | aan mij toebehorend |
| x Ms./MSS. | manuscriptum/ta | handschrift(en), niet gepubliceerd werk |
| x mus. | museum | museum |
| x n. | nobis | aan ons behorend |
| | nomen | naam |
| | novus | nieuw |
| x nec | nec | niet |
| nom. abort. | nomen abortivum | te vroeg gebruikte naam |
| nom. amb. | nomen abiguum | wisselende naam (naam gebruikt door schrijver voor verschillende taxa) |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | nom. cons. | nomen conservandum | een bewaarde naam door de I.C.Z.N., geen voorkeursnaam |
| | nom. corr. | nomen correctum | geldige verbetering van een geslachtsnaam |
| x | nom. dub. | nomen dubium | een twijfelachtige naam |
| x | nom. emend. | nomen emendatum | een verbeterde naam |
| | nom. illeg. | nomen illegitimum | niet volgens de regels gebruikte naam |
| | nom. imperf. | nomen imperfectum | een onvolmaakte naam |
| | nom. inq. | nomen inquirendum | een twijfelachtige naam, vragende om toelichting |
| x | nom. inv. | nomen invalidum | een ongeldige naam |
| | nom. leg. | nomen legitimatum | een geldige naam (volgens I.C.Z.N.) |
| | nom. neg. | nomen negatum | een geweigerde naam |
| x | n.n./n.nov./nom.nov. | nomen novum | een nieuwe naam |
| x | nom. nud. | nomen nudum | een naam zonder beschrijving |
| | nom. null. | nomen nullum | een onbetekenende naam (ongeldige, toevallige verandering van een naam) |
| x | nom. oblit. | nomen oblitum | een vergeten naam (een naam die meer dan 50 jaar niet gebruikt is) |
| | nom. prov. | nomen provisorium | een voorlopige naam |
| | nom. rej. | nomen rejectum | een geweigerde naam |
| | nom. rejic. | nomen reiciendum | een niet te gebruiken naam, volgens de Code of beslissing van I.C.Z.N. |
| | nom. subst. | nomen substitutum | een vervangende naam |
| | nom. trans. | nomen translatum | een veranderde naam |
| x | nom. van. | nomen vanum | een onbeduidende naam (ongeldige, opzettelijke naamsverandering) |
| | nom. vet. | nomen vetitum | een verboden naam |
| x | non | non | niet |
| x | non, nec | non, nec | noch, noch |
| | (non -) | (non -) | aanwijzing voor homoniem(en) |
| x | non binom. | non binominis | niet binominaal, tweenamig |
| | non vidi | non vidi | niet door mij gezien |
| | non viso | non viso | niet gezien |
| x | nov. | novum | nieuw |
| | nom. n. | novum nomen | nieuwe naam (nomen novum voorkeur) |
| | nov. sp. | novum species | nieuwe soort (species novum voorkeur) |
| x | obj. | objectum | ongeldig |
| x | O.D. | originalis designatio | oorspronkelijke beschrijving |
| x | op. cit. | opere citato | publicatie geciteerd (geen pag.) |
| x | orig. | originalis | oorspronkelijk |
| x | part. | partim | gedeeltelijk |
| x | post. | posterior | achterkant |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | post. ed. | posteriore editione | publicatie verschijnt later |
| x | p.p. | pro parte | gedeeltelijk |
| x | preoc. | praeoccupatio | ongeldige naam (al eerder gebruikt) |
| x | pro | pro | voor, in plaats van |
| x | q.v. | quod vide | zie aldaar |
| | sc. | scilicet | namelijk |
| | sched. | scheda/schedula | etiket |
| | sec. | secundum | eerstvolgende, tweede |
| x | sic | sic | op deze wijze (juiste vertaling) |
| x | s.g./subgen. | subgenus | ondergeslacht |
| x | s.l. | sensu lato | ruim genomen |
| | sp. ind. | species indeterminata | soort niet te determineren op oorspronkelijke beschrijving |
| | sp. inq. | species inquirenda | een twijfelachtige soort (moet onderzocht worden) |
| x | sp./spp. | species/specei | soort(en) |
| x | sr. | senior | oudste |
| x | ssp./subsp. | subspecies | ondersoort |
| x | stat. nov. | status novus | nieuwe status, positie |
| | sup. | supra | boven |
| | sup. cit. | supra citato | eerder genoemd |
| x | syn. | synonymum/ia | synoniem(en) |
| x | syn. nov. | synonymum novum | nieuwe synoniem |
| x | t. | teste | volgens, overeenkomstig |
| | | tomus | volume, boekdeel |
| | transl. nov. | translatio nova | nieuwe vertaling |
| x | typ. | typus | type |
| x | v. | vide | zie |
| | | visum | gezien |
| | | varietas | variatie |
| x | var. | varietas | variatie |
| | v. et. | vide etiam | zie ook |
| x | viz. | videlicet | namelijk |

Referenties

BERNARD, F.R., 1983. Catalogus of the living Bivalvia of the Eastern Pacific Ocean: Bering Strait to Cape Horn. - Can. Spec. Publ. Fish. Aquat. Sci., 61: i-vii, 1-102.

JAEGER, E.C., 1978. A source-book of biological names and terms. - Publ. C.C. Thomas, Illinois: i-xxxv, 1-323.

MOORE, R.C. (Ed.), 1969. Treatise on Invertebrate Zoology. Vol.I. - Geol. Soc. Amer., Inc. and Univ. Kansas: i-xxxviii, N1-N489.

RICCARDO, G.S., 1986. Piccolo dizionario delle abbreviazioni latine di uso corrente in sistematica e tassonomia. - Notiziario SIM, 4 (9-10): 186-190.

RIDE, W.D.L. (Ed.), et al., 1985. International Code of Zoological Nomenclature. - London, Berkeley, Los Angeles: i-xx, 1-338.

VAUGHT, K.C., 1989. A classification of the living mollusca. - American Malacologists, Inc., Melbourne: i-xii, 1-195.